

15.1.2026

VN/31771/2025-YM-16

Yhteenveto ympäristöministeriön asetusaluonnoksesta Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2026–2027 annetuista lausunnoista

1. Johdanto

Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2026 ja 2027 oli lausuntokierroksella 11.11.–5.12.2025.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2026 ja 2027. Asetuksessa säädettäisiin, mitkä ympäristöministeriön hallinnonalaan kuuluvat Metsähallituksen julkisiin hallintotehtäviin liittyvät suoritteet ovat maksullisia, ja mihin suoritteesta perittävä maksu perustuu.

Lausuntoa pyydettiin maa- ja metsätalousministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, Metsähallitukselta, Suomen Latu ry:ltä, Suomen luonnonsuojeluliitto ry:ltä sekä Suomen Metsästäjäliitto ry:ltä.

Ehdotuksesta annettiin yhteensä 13 lausuntoa. Lausunnon antoivat maa- ja metsätalousministeriö, valtiovarainministeriö, Metsähallitus, Helsingin Latu ja Polku ry, Keravan Latu ry, Keravan Reserviupseerikerho ry, Paliskuntain yhdistys, Suomen Latu ry, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Suomen metsästäjäliitto, Suomen Partiolaiset, Suomen Suunnistusliitto ry ja SK Uusi ry.

2. Lausuntojen keskeinen sisältö

Valtiovarainministeriö korostaa lausunnossaan, että liiketaloudellisten suoritteiden hinnoittelun tulee lähtökohtaisesti olla kannattavaa eli vähintään kustannusvastaavaa ja esitti asetuksen perustelumuiiota tältä osin täydennettäväksi.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo lausunnossaan, että maastoliikenteen uralupa on julkisoikeudellinen suorite ja että tarkoituksenmukaisinta olisi säätää sille kiinteähintainen maksu. Ministeriö viittaa lausunnossaan perustuslakivaliokunnan lausuntoon (PeVL 38/2004 vp), jossa valiokunta katsoi, ettei lainsäätäjä voi vapaasti määritellä muun muassa maastoliikennelain 4 §:ssä tarkoitettujen päätösten oikeudellista luonnetta. Ministeriön näkemyksen mukaan uralupa ei oikeudellisesti juurikaan eroa esimerkiksi pienriistan metsästyslupasta ja sitä ei voi verrata käyttöoikeuden luovuttamiseen.

Maa- ja metsätalousministeriö, Suomen Metsästäjäliitto ja Paliskuntain yhdistys katsovat, että riistaeläinlajin yksilöiden poistamista luonnonsuojelualueelta koskevien poikkeuslupien lupamaksun hintaa ei tule korottaa 50 eurosta 200 euroon. Lausunnoissa korostetaan, että lupamenettelyn tulee olla nopea ja edullinen. Suomen metsästäjäliitto katsoo lisäksi, että hirvenajoa koskevan luvan hinta on pidettävä 100 eurossa tai hintaa laskettava.

Metsähallitus esittää lausunnossaan, että asetuksen 7 §:ään lisättäisiin postitse toimitettavien suoritteiden laskutuslisää koskeva kohta.

Liikuntaa ja luonnon virkistyskäyttöä edistävien yhdistysten lausunnoissa esitetään, että yleishyödyllisten yhdistysten liikunta-, urheilu- ja harjoitustapahtumiin liittyvät Metsähallituksen maanomistajan luvat käsiteltäisiin asetuksessa julkisoikeudellisina suoritteina, ei liiketaloudellisin perustein. Lausunnoissa pidetään Metsähallituksen nykyisiä tapahtumailmoitusten ja maksujen määräytymisen periaatteita epäselvinä ja yleishyödyllisille yhdistyksille kohtuuttomina. Lausunnoissa esitetään, että yleishyödyllisten yhteisöjen liikunta-, urheilu- ja harjoitustapahtumista vaadittaisiin monikäyttömetsissä maksuton ilmoitus vain yli 50 hengen tapahtumille. Edelleen yhdistykset esittävät, että luonnonsuojelualueilla 20 osallistujan tapahtumista ei vaadittaisi ilmoitusta ja isompien tapahtumien lupamaksut olisivat alle omakustannusarvon.

Suomen Latu ry, Suomen luonnonsuojeluliitto sekä Helsingin Latu ja Polku ry pitävät lausunnoissaan hyvänä asetusluonnoksen 4 §:n 3 momentin ehdotusta, jonka mukaan palveluvarustuksen käytöstä ei perittäisi maksua maksuttomilta tapahtumilta sekä 4 §:n 4 momentin selvennystä siitä, mitä maksuttomalla tapahtumalla tarkoitetaan. Suomen Latu ry ja Helsingin Latu ja Polku ry esittävät kuitenkin säännöksiin edelleen tarkennuksia. Suomen Metsästäjäliitto esittää lausunnossaan vastaavaa käytäntöä sovellettavaksi maa- ja vesialueiden vuokraukseen ja käyttöoikeuden luovutukseen sekä varattavien palvelurakenteiden käyttömaksuihin.

Suomen luonnonsuojeluliitto katsoo, että asetusehdotuksen 4 §:n 1 momentin 7, 8 ja 9 kohtien yleisen edun mukaisten toimintojen sekä varaustupien ym. vuokrattavien palvelurakenteiden hinnoittelun ei tulisi olla puhtaasti liiketaloudellisesti perusteltua. Luonnonsuojeluliitto katsoo, että malminetsintäluvat tulisi hinnoitella liiketaloudellisin perustein. Luonnonsuojeluliitto pitää myös tärkeänä, ettei tietoineistojen luovutuksen hinnoittelu liiketaloudellisin perustein ole ristiriidassa julkisuuslain (621/1999) kanssa.

3. Tiivistelmät lausunnoista

3.1. Virastot, laitokset, viranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriö lausuu asetusluonnoksen ehdotuksesta moottorikelkkailua koskevien uralupien siirrosta julkisoikeudellisista suoritteista liiketaloudellisesti hinnoiteltaviin suoritteisiin. Ministeriö toteaa, että voimassa olevaa Metsähallituksesta annetulla lailla kumottua lakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE laiksi Metsähallituksesta; HE 154/2004 vp) hallitus esitti, että hallintoasiassa annettuna ratkaisuna, josta tehdään hallintopäätös, ei pidettäisi maastoliikennelain 4 §:ssä, kalastuslain 5 §:ssä ja metsästyslain 6 §:ssä tarkoitettua lupaa Metsähallituksen hallinnassa olevan alueen käyttämiseen sanottujen lakien mukaiseen tarkoitukseen. Perustuslakivaliokunta torjui lausunnossaan (PeVL 38/2004 vp) esityksen ja katsoi, ettei lainsäätäjä voi vapaasti määritellä mainittujen päätösten oikeudellista luonnetta.

Ministeriö toteaa, että monet Metsähallituksen suoritteet ovat hankalasti määriteltävissä valtion maksuperustelain mukaisesti joko julkisoikeudelliseksi suoritteeksi tai liiketaloudellisesti hinnoiteltavaksi muuksi suoritteeksi. Lähtökohtana on tähän saakka pidetty sitä, että jos päätös annetaan hakemuksesta, Metsähallituksella on yksinoikeutta lähenevä toimivalta luvan myöntämiseen, lupamaksut ovat ilman merkittäviä ongelmia asetuksella määriteltävissä eikä asiassa ole painavia vastasyitä, suorite on maksuasetuksessa säädetty julkisoikeudelliseksi suoritteeksi. Liiketaloudellisesti hinnoiteltu suorite on maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan lähtökohtaisesti myös suorite, josta peritään arvonlisävero. Oikeudellisesti uralupa ei juurikaan eroa esimerkiksi pienriistan metsästyslupasta ja sitä ei maa- ja

metsätalousministeriön näkemyksen mukaan voi verrata käyttöoikeuden luovuttamiseen. Myöskään se, että suunnitellut lupatuotot eivät kata urien rakennus- ja ylläpitokustannuksia, ei ole asianmukainen peruste säättää lupia liiketaloudellisin perustein hinnoiteltaviksi. Ministeriön näkemyksen mukaan muun maastoliikenneluvan kuin uraluvan osalta (mm. lupa kelkkailu-uran ulkopuolelle, kesäaikainen maastoliikennelupa ja maastoliikenteeseen liittyvät yritys- ja ryhmäluvut) on kuitenkin maksuperustelain systematiikka huomioon ottaen perusteltuja syitä katsoa tällainen lupa muuksi kuin julkisoikeudelliseksi suoritteeksi. Edellä todetuilla perusteilla maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että uralupa on julkisoikeudellinen suorite ja että tarkoituksenmukaisin tapa olisi säättää sille kiinteähintainen maksu.

Ministeriö lausuu myös asetusluonnoksen ehdotuksesta nostaa luonnonsuojelulain 51 §:n 1 momentin 3 mukaista riistaeläinlajin yksilön poistamista luonnonsuojelualueelta koskevan lupamaksun hintaa 50 eurosta 200 euroon. Ministeriö toteaa, että luvasta perittävää maksua ei tulisi korottaa. Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että erityisesti ihmisille vaaraa aiheuttavat eläimet tulee voida poistaa myös luonnonsuojelualueella ja asiassa vaaditun lupamenettelyn tulee olla nopea ja edullinen.

Ministeriö toteaa valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaan julkisoikeudellisesta suoritteesta perittävä maksu voidaan periä omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaaliin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä. Nyt kyseessä olevassa tilanteessa tällaisia perusteltuja syitä on, kuten esim. tarve turvata ihmishenkiä ja omaisuutta. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että hiljattain annetussa Metsähallituksen maa- ja metsätalousministeriön toimialan suoritteiden maksuja koskevassa asetuksessa (1064/2025) metsästyslupasta Suomen riistakeskuksen poikkeusluvalla tapahtuvaan vahinkoa aiheuttavan tai turvallisuutta vaarantavan suurpedon metsästyksen seuruelupana perittävä maksu on 6 €.

Metsähallitus

Metsähallitus kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta.

Metsähallitus esittää, että asetuksen 7 §:ään lisätään seuraava kohta: Asetuksen 4 §:n 2) kohdan mukaisia postitse toimitettavia suoritteita koskeva laskutuslisä veloitetaan kulloinkin voimassa olevien Metsähallituksen hankinta- ja peruutusehtojen mukaisesti.

Valtiovarainministeriö

Valtiovarainministeriö tuo lausunnossaan esille perustelumuiustion kustannusvastaavuuden arviot. Valtiovarainministeriö korostaa, että liiketaloudellisten suoritteiden hinnoittelun tulee lähtökohtaisesti olla kannattavaa eli vähintään kustannusvastaavaa ja asetusluonnoksen perustelumuiustiossa tulisi arvioida mahdollisuuksia kasvattaa tuottoja kustannusvastaavuuden nostamiseksi 100 % tasolle tai vaihtoehtoisesti esittää perustelut ja rahoitus kustannusvastaavuutta alemmalle hinnoittelulle.

Valtiovarainministeriö muistuttaa lisäksi, että asetus on käsiteltävä raha-asiainvaliokunnassa valtioneuvoston määräyksen asioiden käsittelystä raha-asiainvaliokunnassa kohdan 2.2.10. perusteella.

3.2. Järjestöt, yhdistykset, seurat

Helsingin Latu ja Polku ry

Helsingin Latu ja Polku ry kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta. Yhdistys tuo esille tehtävänsä ulkoilun ja liikunnallisen elämäntavan edistäjänä pääkaupunkiseudulla.

Yhdistys pitää lausunnossaan erittäin hyvänä, asetuksessa on tunnistettu maksuttomien tapahtumien vapauttaminen liikeloudellisin perustein hinnoiteltavista suoritteista. Maksuttoman tapahtuman määritelmä jää kuitenkin asetuksessa tulkinnanvaraiseksi sen suhteen, mitkä kustannukset katsotaan välttämättömäksi ja kuka tulkinnan tekee. Yhdistys toivoo, että maksuttomaan tapahtumaan tunnistettaisiin konkreettisenä esimerkkinä myös yhdistysten järjestämä yleishyödyllinen toiminta. Pahimmillaan liikeloudellisesti hinnoittelusta luvasta aiheutuva todellinen kustannus on yleishyödylliselle yhdistykselle korkeampi kuin elinkeinoharjoittajalle, koska useimmat yhdistyksistä eivät voi verotuksessa vähentää arvonlisävero.

Ulkoilu- ja retkeilytoimintaa toteuttavien yhdistysten yleishyödyllinen toiminnan tavoitteena on edistää ulkoilua ja näin ollen lisätä kansalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Yhdistystoimintaa ei tulisi rinnasta yritysten harjoittamaan elinkeinotoimintaan, koska yhdistysten järjestämä toiminta on luonteeltaan voittoa tavoittelematonta.

Yhdistys haluaa myös tuoda esille, että muiden julkisten tahojen, kuten Helsingin kaupungin, ylläpitäminen retkeilyrakenteiden käytöstä ei peritä maksuja. Yhdistys kannustaa myös ympäristöministeriötä pohtimaan, voisiko retkeilyrakenteiden (pois lukien polttopuiden ja vuokrattavien kohteiden) käytön vapauttaa lupamaksuista.

Yhdistys kritisoi lausunnossaan Metsähallituksen lupien hinnoittelun epäselvyyttä ja vaihtelevuutta, mikä vaikeuttaa kustannusten ennakointia ja on huonon hallintotavan mukaista. Yhdistys toivoisi Metsähallitukselta selkeämpää tulkintaa maksuasetuksesta ja toiminnan ilmoittamisvelvollisuudesta. Tapahtumailmoituksen tekijä ei voi varautua kustannukseen, koska maksunvaraisuus on epäselvä.

Muilta osin Helsingin Latu ja Polku ry yhtyy kattojärjestönsä Suomen Latu ry:n lausuntoon asiasta.

Keravan Latu ry

Keravan Latu kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta. Yhdistys on yleishyödyllinen ja sen tarkoituksena on edistää kaikenikäisten ulkoilua ja liikunnallista elämäntapaa. Vuosittain yhdistys järjestää lähes 100 tapahtumaa, joista osa suuntautuu valtion maille.

Lausunnossaan yhdistys tuo esille Metsähallituksesta annetun lain sisältöä sekä siihen kirjatut Metsähallituksen yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet. Yhdistys tuo esille myös maksuperustelain säännöksiä.

Yhdistyksen mukaan asetus aiheuttaa kaksi pääongelmaa. Ensinnäkin asetusluonnos hinnoittelee kaikki maanomistajaluvat liikeloudellisin perustein, mikä lisää kustannuksia ja byrokratiaa yleishyödyllisille yhteisöille. Nykyisin luvista perittävä maksu noin 100 euroa, mikä tuntuu maksuperustelain ilmaiset suoritteet ja liikuntalain tavoitteet huomioiden kohtuuttomalta. Toiseksi Metsähallituksen ilmoitusvelvollisuus kaikista valtion maille suuntautuvista 5000–15000 vuosittaisesta tapahtumasta aiheuttaa melkoisen käsittelyruuhkan.

Keravan Latu ry esittää lausunnossaan hallinnollisia ja juridisia perusteluja maksujen kohtuullistamiseksi. Jokaisenoikeudet kattavat myös järjestäytyntä ulkoilua, jos se on pienimuotoista ja ympäristöystävällistä. Yhdistys katsoo, että Metsähallituksen myöntämä maanomistajalupa jokaisenoikeuksia ylittävälle toiminnolle voidaan luokitella julkisoikeudelliseksi suoritteeksi valtion maksuperustelain nojalla. Maksuperustelain mukaan yleistä etua edistävät valtion suoritteet tulee pitää maksuttomina, jos ne eivät aiheuta merkittäviä kustannuksia. Lisäksi liikuntalaki velvoittaa edistämään liikuntaa ja ulkoilua kaikille väestöryhmille erityisesti

valtion mailla. Kokoontumislaki ei myöskään edellytä ilmoitusta pienistä tapahtumista. Yhdistys viittaa lisäksi hallitusohjelman liikunnan edistämistä ja tarpeettoman byrokratian vähentämistä koskeviin tavoitteisiin ja katsoo, että pienehköjen tapahtumien vapauttaminen ilmoitusvelvollisuudesta vähentäisi Metsähallituksen hallinnollista kuormaa ja vapauttaisi resursseja suojeluun.

Keravan Latu ry ehdottaa, että asetusta muokattaisiin siten, että yleishyödyllisten yhdistysten liikunta-, urheilu- ja harjoitustapahtumat käsiteltäisiin julkisoikeudellisina suoritteina (ei liiketaloudellisin perustein). Valtion monikäyttömetsissä pienet tapahtumat vapautettaisiin ilmoituksista ja lupamaksuista ja suuremmat olisivat maksuttomia. Suojelualueilla yli 20 hengen tapahtumien ilmoitukset hinnoiteltaisiin omakustannusarvon mukaan. Lisäksi Metsähallituksen toivotaan huomioivan ilmoitusvelvoitteissaan hallitusohjelmaan kirjatut toimet byrokratian vähentämiseksi.

Keravan Reserviupseerikerho

Keravan Reserviupseerikerho ry on voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen Suomen Reserviupseeriliiton jäsenyhdistys. Tarkoitustaan yhdistys toteuttaa järjestämällä myös fyysistä kuntoa ylläpitävää harjoitus- ja kilpailutoimintaa. Yhdistys toivoo, että Metsähallituksen toimet reserviläisurheilun ja -liikunnan suhteen tukisivat näitä tavoitteita asettamatta harrastukselle korkeita maksuja ja byrokraattisia ilmoitusvelvollisuuksia.

Yhdistys nostaa lausunnossaan esille, että luonteeltaan yksityistä toimintaa, kuten opastettuja luontoretkeä ja urheiluseurojen toimintaa, voidaan järjestää jokamiehenoikeudella toisen alueella, jos toiminnasta ei aiheudu vähäistä suurempaa haittaa maanomistajalle eikä kysymyksessä ole kokoontumislain tarkoittama yleisötilaisuus. Asetusluonnoksessa kuitenkin säädetään valtion maksuperustelakiin tukeutuen, että myös yhdistysten liikunta- ym. tapahtumien maanomistajaluvat valtion maille hinnoiteltaisiin liiketaloudellisin perustein. Maanomistajaluvat voitaisiin kuitenkin perustellusti tulkita julkisoikeudellisiksi suoritteiksi. Maksuperustelaki tuntee myös maksuttomat suoritteet, ja lain mukaan julkisoikeudellisia suoritteita voidaan hinnoitella myös omakustannusarvoa pienemmiksi.

Yhdistys toteaa, että Metsähallitus vaatii 2 kk etukäteen ilmoituksen kaikista tapahtumista, joihin osallistuu yli 19 henkilöä. Hallituksen tavoitteena on byrokratian karsiminen ja tämä ei tue sitä. Kokoontumislain mukaan ilmoitusta ei tarvitse tehdä sellaisesta yleisötilaisuudesta, joka osanottajien vähäisen määrän, tilaisuuden luonteen tai järjestämispaikan vuoksi ei edellytä toimenpiteitä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi taikka erityisiä liikennejärjestelyjä.

Keravan Reserviupseerikerho ehdottaa, että yleishyödyllisten yhdistysten liikunta-, urheilu- ja harjoitustapahtumat käsiteltäisiin julkisoikeudellisina suoritteina (ei siis liiketaloudellisin perustein). Valtion monikäyttömetsissä pienet tapahtumat vapautettaisiin ilmoituksista ja lupamaksuista ja suuremmat olisivat maksuttomia. Suojelualueilla yli 20 hengen tapahtumien ilmoitukset hinnoiteltaisiin omakustannusarvon mukaan. Metsähallituksen toivotaan huomioivan ilmoitusvelvoitteissaan hallitusohjelmaan kirjatut toimet byrokratian vähentämiseksi.

Paliskuntain yhdistys

Paliskuntain yhdistys nostaa lausunnossaan esille Metsähallituksen toimintaa ohjaavan lain Metsähallituksesta, jonka mukaan Metsähallituksen hallinnassa olevien alueiden hoito ja käyttö on sovitettava yhteen siten, että saamelaiden kulttuurin harjoittamisen edellytykset turvataan ja poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään.

Yhdistys toteaa, että suurpetojen määrän kasvun myötä petojen aiheuttamat porovahingot ovat nousseet elinkeinon kannalta täysin kestävämmälle tasolle. Petovahingoista aiheutuu paliskunnille ja poronomistajille mittavia kustannuksia ja lisätyötä, ja paheneva tilanne vaikuttaa poronhoidon kannattavuuteen.

Ainoa keino vähentää vahinkoja, porotalouden kannattavuuden heikkenemistä sekä valtion petovahinkokorvausten maksutaakkaa, on maasuorpetokantojen leikkaaminen. Suurpetojen poistamisen vahinkoperusteisen poikkeusluvan käyttämiseen tarvitaan myös Metsähallituksen maastoliikennelupa, joka maksaa 50 euroa, jos pyynnissä on mukana ulkopaikkakuntalaisia metsästäjiä.

Paliskuntain yhdistys toteaa, että asetuksessa luonnonsuojelulain nojalla annettavasta luvasta poistaa luonnonsuojelualueelta pyyntiluvanvaraisen riistaeläinlajin yksilö perittävää maksua korotettaisiin 50 eurosta 200 euroon. On täysin kohtuutonta, että valtio pyrkii nostamaan merkittävästi maksuja vahinkoja tekevien suurpetojen poistoon liittyvissä luvissa.

Paliskuntain yhdistys tuo esille maksuperustelain mukaiset perusteet, jolloin maksu voidaan periä omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä. Yhdistys katsoo, että lupamaksujen korotus ei tue pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman suurpetopolitiikkaa ja metsästäystä koskevia kirjauksia.

Paliskuntain yhdistys esittää, että vahinkoperusteiset poikkeusluvut ovat maksuttomia. Mikäli maksua ei voida jättää kokonaan perimättä, maksuja ei tule nostaa nykyisestä 50 eurosta. Erilliset metsästys- ja maastoliikenneluvat sekä rajavyöhykeluvat muodostavat vahingonkärsijöille tarpeetonta byrokratiaa, ja ne tulisi poistaa yhdellä ilmoituksella tapahtuvaksi.

Suomen Latu ry

Suomen Latu kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta. Suomen Latu on Suomen suurin ulkoilujärjestö. Suomen Latu ja sen jäsenyhdistykset tekevät yleishyödyllistä työtä suomalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Mitä enemmän byrokratiaa ja maksuja tulee hoidettavaksi vapaaehtois pohjalta toimiville yhdistyksille, sitä vähemmän yhdistyksillä on mahdollisuuksia tuottaa hyvinvointia ja terveyttä kansalaisillemme. Tämän tulee näkyä myös Metsähallituksen toiminnassa sen tavoitteiden mukaisesti.

Suomen Latu ry:n mukaan on erittäin hyvä, että asetusluonnoksessa Metsähallituksen palveluvarustuksen käytöstä ei peritä maksua maksuttomilta tapahtumilta sekä tarkennetaan, mitä maksuttomalla tapahtumalla tarkoitetaan. Suomen Latu esittää, että asetuksessa myös taloudellisten tappioiden ehkäisemisestä johtuvat yhdistysten vähäisesti voitolliset tapahtumat luetaan maksuttomiksi tapahtumiksi.

Toiseksi yhdistys lausuu siitä, että asetusluonnos antaa edelleen Metsähallitukselle mahdollisuuden periä liiketaloudellisin perustein lupamaksuja yleishyödyllisiltä yhdistyksiltäkin. Lupamaksun minimihinta on arvonlisäveroineen noin 100 euroa. Yhdistys katsoo, että maksuperustelain 5 §:n 3 momentin perusteella yleishyödyllisiltä yhdistyksiltä ei tule periä maksuja. Suomen Latu esittää, että asetuksen 3 §:n 3 momenttiin lisätään uusi kohta: "Yleishyödyllisten yhteisöjen järjestämät maksuttomat tapahtumat ja retket. Maksuttomalla tapahtumalla tai retkellä tarkoitetaan myös tapahtumaa tai retkeä, jossa tapahtuman järjestäjällä on oikeus periä osallistujilta pääsy- tai osallistumismaksu, jolla katetaan tapahtuman järjestäjän omat välttämättömät kustannukset."

Jos täysi lupien maksuttomuus nähdään mahdottomuutena, Suomen Latu esittää, että ympäristöministeriö vaatii

- Metsähallitusta määrittelemään ja julkaisemaan, millä kriteerein se käsittelee tapahtumailmoituksen maksuttomana ja milloin maksullisena lupana sekä perusteet 20 osallistujan määrälle, joka on ilmoitusvelvollisuuden raja maksuttomissa tapahtumissa
- Metsähallituksen nostavan ilmoitusvelvollisuutta niin, että monikäyttömetsissä pienet tapahtumat vapautettaisiin ilmoituksista ja lupamaksuista ja suuremmat olisivat maksuttomia. Suojelualueilla yli 20 hengen tapahtumista vaaditaan ilmoitus ja enintään 50 hengen tapahtumat olisivat maksuttomia. Suuremmista voidaan periä omakustannusarvoa alempia lupamaksuja.
- Metsähallitukselta, että tapahtumailmoitus on tehtävä vähintään kahta viikkoa ennen tapahtumaa.
- Metsähallitukselta, että lupamaksuja periessä maksuja tulee kohtuullistaa yleishyödyllisten yhdistysten osalta.
- Metsähallitusta tulkitsemaan lausunnoilla olevaa asetusta kaikkialla Suomessa samalla tavalla.

Suomen Latu viittaa lisäksi hallitusohjelman liikunnan edistämistä ja tarpeettoman byrokratian vähentämistä koskeviin tavoitteisiin ja vaatii, että Metsähallituksen ei tule periä lupamaksuja kuin korkeintaan suuremmista luonnonsuojelualueilla järjestettävistä tapahtumista, eikä tule vaatia liiallisia ilmoituksia. Näin hallitus noudattaa hallitusohjelmaansa vähentäen tarpeetonta byrokratiaa ja turvaten liikunnan ja ulkoilun vapaaehtoistyötä, mikä edistää kansakuntamme hyvinvointia.

Suomen luonnonsuojeluliitto ry

Suomen luonnonsuojeluliitto kiittää mahdollisuudesta lausua. Luonnonsuojeluliiton paikallistoiminnan ydintä ovat kaikille avoimet, usein maksuttomat retket. Liitto pitää tärkeänä, että Metsähallituksen hallinnoimilla alueilla yhdistysten ja seurojen on mahdollisuus jatkossakin järjestää retkiä ilman suuria kustannuksia tai suhteettoman monimutkaisia ilmoitus- tai hakemuskäytäntöjä. Usein paikallisten ympäristöjärjestöjen tapahtumista saatetaan kerätä maksua järjestämiskulujen kattamiseksi. On tärkeää, että tällaista toimintaa ei lueta ehdotetun 4 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaiseksi toiminnaksi, ja sen vuoksi pykälän lopussa oleva tähdennys siitä mitä maksuttomalla tapahtumalla tarkoitetaan, on tärkeä.

Luonnonsuojeluliitto kiinnittää katsoo, että ehdotuksen 4 §:n 1 momentin 7, 8 ja 9 mukaiset toiminnot voivat olla yleisen edun mukaisia toimintoja, eikä niitä tule säätää liiketaloudellisin perustein hinnoiteltaviksi. Liitto suhtautuu varauksella myös varaustupien ym. vuokrattavien palvelurakenteiden maksujen hinnoitteluun puhtaasti liiketaloudellisin perustein. On tärkeää, että Metsähallituksen hallinnoimia kohteita säilyy jatkossakin hintaluokissa, jotka mahdollistaisivat niiden käytön mahdollisimman laajalle yleisölle.

Liitto katso, että malminetsintäluvat tulisi hinnoitella liiketaloudellisin perustein. Malminetsintää harjoittavat etupäässä suuryritykset. Malminetsintäluvalla on vaikutuksia myös muiden viranomaisten kustannuksiin, joita ei ole omakustannushinnoittelussa huomioitu.

Kansalaisilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa esimerkiksi Metsähallituksen metsiin liittyvään päätöksentekoon. Tätä on vaikeuttanut se, että tietoja Metsähallituksen hallinnoimista metsistä ei ole ollut avoimesti saatavissa. 4 §:n mukaan liiketaloudellisin perustein hinnoitellaan esimerkiksi tietoaineistojen luovutus ulkopuolisille tilauksesta. Luonnonsuojeluliitto pitää tärkeänä, ettei tietoaineistojen luovutuksen hinnoittelu liiketaloudellisin perustein ole ristiriidassa julkisuuslain (621/1999) kanssa, vaan lain tarkoittamat tiedot ovat jatkossakin asianmukaisesti saatavissa. Julkisuuslain 34.1 §:n mukaan asiakirjan antamisesta

julkisuuslain 9 ja 11 §:n nojalla ei peritä maksua. Lisäksi pykälässä säädetään erikseen niistä erityistilanteista, jolloin tietojen luovuttamisesta voidaan pyytää maksu.

Suomen Metsästäjäliitto

Suomen Metsästäjäliitto kiittää lausuntopyynnöstä.

3 §:n 1) luonnonsuojelulain 51 §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella annettavaa lupaa poistaa luonnonsuojelualueelta riistaeläinlajin yksilö, tulee säilyttää 50 eurossa, ellei siirtää maksuttomaksi 200 euroon nostamisen sijasta. Harkinta eläinyksilön poiston tarpeellisuudesta on tehty jo riistakeskuksen lupaharkinnassa. Ei ole viitteitä siitä, että näistä luvista olisi aiemminkaan aiheutunut tosiasiallista haittaa luonnonsuojelualueille. Siten lupakohtainen uusi laaja valmistelu ja asiantuntijaselvittely luonnonsuojelualueita silmällä pitäen on suurelta osin liioiteltua. Pahimmillaan perusteltu ja tarkoituksenmukainen lupa voidaan jättää hakematta sen korkean hinnan vuoksi. Kerrostunut lupamäärä aiheuttaa erittäin suuren kokonaiskustannuksen. Koska tällaisissa luvissa on kyse yleisen edun tai omaisuuden turvaamisesta, on tarkoituksenmukaista että luvasta perittävä hinta on kohtuullinen 50 euroa, ellei maksuton.

Lupa hirvenajoon metsästyksen yhteydessä aiotaan nostaa 100 eurosta 200 euroon. Usein lupahakemus toistuu samalle paikalle täysin samankaltaisena. Tiedossa on, ettei toiminnasta ole aiheutunut haittaa luonnonsuojelualueelle. Siten ei ole perusteltua, että lupahintaa nostetaan. Lupa on pidettävä 100 eurossa, tai laskettava. Sen sijaan suojelualueen lupaharkintaa tulee sujuvoittaa sekä ottaa huomioon aiemmat selvitykset kustannusvaikutusten pienentämiseksi. Tätä puoltaa luonnonsuojelulain muutokset hirvieläinten ajamisen sallimiseksi. Ennen 1996 tehtyjen luonnonsuojelualueiden ja muiden alueiden säädökset tulee uudistaa vastaamaan nykyistä luonnonsuojelulakia.

Metsästäjäliitto esittää, että myös 4 §:n 1 momentin kohdan 2 "varaustuvan, vuokratuvan ja muun varattavan tai vuokrattavan taukopaikan käyttömaksu" ja kohdan 3 "maa- ja vesialueiden sekä rakennusten ja rakennelmien vuokraus ja muu käyttöoikeuden luovutus" tulee lisätä 2 momentin maksuttomaan käyttöön kuten 1 mom. 4 retkeilyn palveluvarustuksesta todetaan. Tällä viittaamme yhdistystoiminnan maksuttomiin tai kulumaksullisiin tapahtumiin ja leireihin, kuten Metsästäjäliiton nuorten Metsöleirit ja monien muiden järjestöjen luontoaktiviteetit.

Suomen Partiolaiset ry

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta. Suomen Partiolaiset on Suomen suurin nuorten vapaaehtoisjärjestö. Partio toiminta tarjoaa lapsille ja nuorille harrastuksen, jossa opitaan liikkumaan luonnossa ja arvostamaan ympäristöä. Luonnossa liikkumista tulee tukea, koska sillä on havaittu runsaasti terveys- ja hyvinvointihyötyjä.

Suomen Partiolaiset haluaa lausua asetusluonnoksen 4.2 §:stä, joka koskee varattavien palvelurakenteiden käyttömaksua. Varattavat kohteet ovat tärkeitä luonnon virkistyskäytössä. Suomen Partiolaiset haluaa ilmasta huolensa luonnon yhdenvertaisten terveys- ja hyvinvointivaikutusten toteutumisesta, jos kohteiden vuokraus kallistuu hinnoitteluperiaatteen muuttuessa.

Suomen Partiolaiset haluaa lausua myös asetusluonnoksen 4.3 §:stä, joka antaa Metsähallitukselle edelleen mahdollisuuden periä liiketaloudellisin perustein maksuja yleishyödyllisiltä yhdistyksiltä. Mahdollisesti nousevat maksut voivat olla hyvin haitallisia yleishyödyllisille yhdistyksille. Partiolaiset haluaa korostaa

yhdistysten ulkoilutoiminnan kansanterveydellistä hyötyä ja esittää huolensa kohdan vaikutuksesta tapahtumien, leirien ja retkien järjestämisen tulevaisuudelle Suomessa. Suomen Partiolaiset yhtyy myös Suomen Latu ry:n antaman lausunnon kohtaan, jossa Latu katsoo ihmisten hyvinvoinnin edistämisen olevan valtion maksuperustelain 6.3 §:ssä todettujen syiden kanssa yhtä pätevä syy jättää maksu perimättä, eikä liiketaloudellisten maksujen periminen yleistä hyvää tuottavilta yhdistyksiltä ole perusteltua.

Suomen Suunnistusliitto ry

Suunnistusliitto korostaa lausunnossaan suunnistuksen merkitystä luontoliikuntana ja kansalaistaitona, joka edistää kansanterveyttä ja hyvinvointia.

Suunnistusliitto toteaa, että asetusluonnos antaa Metsähallitukselle mahdollisuuden periä liiketaloudellisin perustein lupamaksuja ihmisten hyvinvointia edistävilta yleishyödyllisiltä yhdistyksiltä. Lupamaksun minimihinta on arvonlisäverollisena noin 100 euroa. Suunnistusliitto katsoo, että ihmisten hyvinvoinnin edistäminen on valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa mainittuihin syihin verrattavissa oleva syy. Liiton mukaan ei ole perusteltua periä liiketaloudellisin perustein maksuja yleishyödyllisiltä yhdistyksiltä.

Suunnistusliitto esittää, että lisätään asetuksen 3 § ”Omakustannusarvoa alemmat julkisoikeudelliset suoritteet” uusi kohta: ”Yleishyödyllisten yhteisöjen järjestämät tapahtumat.” Jos täysi maksuttomuus nähdään mahdottomaksi, Suunnistusliitto esittää, että ympäristöministeriö vaatii

- Metsähallitusta määrittelemään ja julkaisemaan, millä kriteerein se käsittelee tapahtumailmoituksen maksuttomana ilmoituksena ja milloin maksullisena lupana.
- Metsähallituksen nostavan ilmoitusvelvollisuutta niin, että monikäyttömetsissä pienet tapahtumat vapautettaisiin ilmoituksista ja lupamaksuista ja suuremmat olisivat maksuttomia. Suojelualueilla yli 20 hengen tapahtumista vaaditaan ilmoitus ja enintään 50 hengen tapahtumat olisivat maksuttomia. Suuremmista voidaan periä omakustannusarvoa alempia lupamaksuja.
- Metsähallitukselta, että lupamaksuja periessä maksuja tulee kohtuullistaa yleishyödyllisten yhdistysten osalta.

Suunnistusliitto viittaa hallitusohjelman liikunnan edistämistä ja tarpeettoman byrokratian vähentämistä koskeviin tavoitteisiin ja vaatii, että Metsähallituksen ei tule periä lupamaksuja kuin korkeintaan suuremmista luonnonsuojelualueilla järjestettävistä tapahtumista, eikä tule vaatia liiallisia ilmoituksia. Näin hallitus noudattaa hallitusohjelmaansa vähentäen tarpeetonta byrokratiaa ja turvaten liikunnan ja ulkoilun vapaaehtoistyötä, mikä edistää kansakuntamme hyvinvointia.

SK Uusi ry

SK Uusi ry on yleishyödyllinen Suomen Suunnistusliiton jäsenyhdistys, jonka tarkoituksena on edistää suunnistusharrastusta, sekä edistää lajin seurojen yhteistyötä ja yleisiä toimintaedellytyksiä. Olisi hyvin toivottavaa, että Metsähallituksen toimet liikunnan, retkeilyn ja luontoharrastusten suhteen tukisivat näitä tavoitteita asettamatta korkeita maksuja ja byrokraattisia ilmoitusvelvollisuuksia.

Lausunnossaan yhdistys tuo esille Metsähallituksesta annetun lain sisältöä sekä siihen kirjatut Metsähallituksen yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet. Yhdistys tuo esille myös maksuperustelain säännöksiä.

Yhdistyksen mukaan asetus aiheuttaa kaksi pääongelmaa. Ensinnäkin asetusluonnos hinnoittelee kaikki maanomistajaluvat liiketaloudellisin perustein, mikä lisää kustannuksia ja byrokratiaa yleishyödyllisille

yhteisöille. Nykyisin luvista perittävä maksu noin 100 euroa, mikä tuntuu maksuperustelain ilmaiset suoritteet ja liikuntalain tavoitteet huomioiden kohtuuttomalta. Yhdistys tuo esille, että yksityisille maanomistajille ei ole Keravalla tarvinnut maksaa metsän käytöstä ja kysyy, miksi valtio on maanomistajalupien suhteen ahneempi. Toiseksi Metsähallituksen ilmoitusvelvollisuus kaikista valtion maille suuntautuvista 5000–15000 vuosittaisesta tapahtumasta aiheuttaa melkoisen käsittelyruuhkan.

SK Uusi ry esittää lausunnossaan hallinnollisia ja juridisia perusteluja maksujen kohtuullistamiseksi. Jokaisenoikeudet kattavat myös järjestäytyntä ulkoilua, jos se on pienimuotoista ja ympäristöystävällistä. Yhdistys katsoo, että Metsähallituksen myöntämä maanomistajalupa jokaisenoikeuksia ylittävälle toiminnolle voidaan luokitella julkisoikeudelliseksi suoritteeksi valtion maksuperustelain nojalla. Maksuperustelain mukaan yleistä etua edistävät valtion suoritteet tulee pitää maksuttomina, jos ne eivät aiheuta merkittäviä kustannuksia. Lisäksi liikuntalaki velvoittaa edistämään liikuntaa ja ulkoilua kaikille väestöryhmille erityisesti valtion mailla. Kokoontumislaki ei myöskään edellytä ilmoitusta pienistä tapahtumista. Yhdistys viittaa lisäksi hallitusohjelman liikunnan edistämistä ja tarpeettoman byrokratian vähentämistä koskeviin tavoitteisiin ja katsoo, että pienehköjen tapahtumien vapauttaminen ilmoitusvelvollisuudesta vähentäisi Metsähallituksen hallinnollista kuormaa ja vapauttaisi resursseja suojeluun.

SK Uusi ry ehdottaa, että asetusta muokattaisiin siten, että yleishyödyllisten yhdistysten liikunta-, urheilu- ja harjoitustapahtumat käsiteltäisiin julkisoikeudellisina suoritteina (ei liiketaloudellisin perustein). Valtion monikäyttömetsissä pienet tapahtumat vapautettaisiin ilmoituksista ja lupamaksuista ja suuremmat olisivat maksuttomia. Suojelualueilla yli 20 hengen tapahtumien ilmoitukset hinnoiteltaisiin omakustannusarvon mukaan. Lisäksi Metsähallituksen toivotaan huomioivan ilmoitusvelvoitteissaan hallitusohjelmaan kirjatut toimet byrokratian vähentämiseksi.